

خبر

نرخ بیکاری

در دولت سیزدهم روند کاهشی دارد

مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و توسعه اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در خصوص برخی اظهارنظرها در خصوص وضعیت بیکاری، گفت: بر اساس آمار مرکز آمار ایران نرخ بیکاری در دولت سیزدهم در بخش‌های عمومی، فارغ‌التحصیلان و زنان روند کاهشی داشته است. اخیراً فرهاد مؤمنی از اقتصاددانان کشور در مصاحبه‌ای با برداشت اشتباه از آمار جابه‌جایی شغلی بین بخش‌های صنعت، کشاورزی و خدمات بیان کرده که «دولت باید برای بیکاری شرایط فوق‌العاده» اعلام کند؛ این در حالی است که آمارهای مربوط به مرکز آمار ایران حکایت از کاهش نرخ بیکاری و افزایش اشتغال دارد.

طاهارمضانی، مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و توسعه اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گفت‌وگو با ایرنا درباره وضعیت بیکاری، اظهار کرد: اگر در ۲ سال فعالیت دولت سیزدهم، نگاهی به آمار مرکز آمار ایران داشته باشیم، مشاهده می‌کنیم در این آمار رسمی که به شکل سالانه و فصلی اعلام می‌شود، نرخ بیکاری در بخش‌های عمومی، فارغ‌التحصیلان و زنان روند کاهشی داشته است.

وی افزود: علاوه بر کاهش نرخ بیکاری، افزایش وضعیت اشتغال را نیز داشته‌ایم. در ۲ سال اخیر و پس از پایان پاندمی کرونا که حوزه کار و اشتغال در تمام کشورها را با مشکل مواجه کرده بود، با اقداماتی که صورت گرفت بازار کار روبه‌رشد بوده است.

رمضانی خاطر نشان کرد: مباحث آماري قدری روشن است و رسانه‌ها به آن پرداخته شده که هر چه درباره‌شان بگوئیم، تکرار مکررات است. آمارهایی که از آن بهره‌برداری می‌کنیم مربوط به مرکز آمار است و اصرار برخی اساتید به ناگوار خواندن وضعیت بیکاری، مربوط به بحران شناختی است که آنها نسبت به فضای اقتصادی کشور دارند.

مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و توسعه اشتغال وزارت کار تأکید کرد: این موضوع که چرا برخی اساتید با اقتصاد ایران بیگانه هستند، جای بررسی فراوان دارد؛ البته جای تعجب هم ندارد، چراکه محتوایی که در دانشگاه‌ها و خصوصاً در بخش علوم انسانی به آن پرداخته می‌شود، برای افراد بحران شناختی ایجاد و آنها را دچار از خودبیگانگی می‌کند.

رمضانی تأکید کرد: غیر از آمار رسمی، باید بگوئیم که اشتغال در واقعیت آمار وضعیت بهتری است. باید فکری به حال اساتید حوزه اقتصاد کرد چراکه ذهن دانشجویان در دست آنها است. در این حوزه نیاز به نیروی جوان با ذهن روشن داریم.

اساس متناسب با نیازهای مناطق مختلف جغرافیایی، فرصت‌های شغلی شناسایی می‌شوند. طبق این راهبرد، دولت در حوزه‌های جدیدی مثل فناوری اطلاعات، انرژی‌های جدید، خودروسازی، صنایع الکترونیک و دانش‌پنیاها برای ایجاد اشتغال در هزاره جدید سرمایه‌گذاری کرده و ظرفیت مهارت‌افزایی را نیز گسترش داده است.

دولت سیزدهم با امضای تفاهنامه‌های همکاری با حضور مقامات حوزه کار از کشورهای قطر، عمان، عراق و ارمنستان درصد شناخت بازارهای کار کشورهای همسایه و ضابطه‌مند کردن اعزام نیروی کار مازاد به خارج است. به عبارتی بازاریابی برای نیروی کار ماهر به صورت هدفمند یکی دیگر از اقدامات این دولت بوده است.

نحوه اعزام نیروی کار به خارج از کشور در دولت سیزدهم

در همین راستا کمیته‌های مشترک تشکیل شده است تا صدور ویزای کار برای نیروی کار مازاد ایرانی رقم بخورد. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی متولی ساماندهی کارهایی‌های مجاز خارج از کشور و تسهیل در شرایط اعزام نیروهای کار است. دفتر توسعه نهادهای اشتغال و هدایت نیروی کار این وزارتخانه در دولت سیزدهم بر اساس ساختار جدید شکل گرفته و در تلاش است با حمایت از کارایی‌ها در اعزام نیروی کار قدم بردارد.

وظیفه این دفتر ضابطه‌مند کردن فعالیت دفاتر کارایی غیردولتی خارجی در چهارچوب تصویب، اصلاح آیین‌نامه و دستورالعمل‌های اجرایی صادره، نظارت و بازرسی مستمر از عملکرد دفاتر کارایی غیردولتی خارجی به منظور فعالیت در چهارچوب ضوابط ابلاغی و برخورد قانونی با مؤسسات و شرکت‌های غیرقانونی فعال در حوزه اعزام نیروی کار به خارج از کشور، استفاده از فرصت‌های شغلی موجود در بازار کار بین‌المللی، انجام راهنمایی و مشاوره‌های شغلی لازم با جویندگان کار و افزایش سطح مهارتی و فنی بیکاران از طریق معرفی به مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای و مراکز آموزش زبان خارجه و ضابطه‌مندسازی اعزام نیروی کار است. کارایی‌ها در افزایش سهم کشور از مبادلات جهانی نیروی کار نقش مهمی دارند.

رویکرد تحولی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مبنی بر فراهم کردن زمینه اعزام نیروی کار مازاد ایرانی به خارج از کشور، بویژه حوزه خلیج فارس و کشورهای همسایه ایران است. در این باره دولت سیزدهم اقدامات اساسی با همکاری وزارت امور خارجه و دستگاه‌های اجرایی ذیربط برای حضور مؤثر و ضابطه‌مند در بازار کار بین‌المللی در دست اجرا دارد. ضمن اینکه مقدمات همکاری‌های مشترک با کشورهای قطر، ارمنستان، عراق و عمان با حضور مقامات کار این کشورها صورت گرفته است.

عکس: رضا معطریان / ایران

ایران بزرگ‌ترین صادرکننده نیروی کار به خارج از کشور می‌شود

برنامه اعزام نیروی کار ماهر به بازارهای خارجی

دولت سیزدهم اعزام نیروی کار ماهر به خارج از کشور را به صورت هدفمند و با هدف درآمدزایی و گسترش اقتصاد کشور در دستور کار قرار داده است

گزارش

دو سال از هنگامی که دولت سیزدهم زمام اجرایی کشور را در اختیار گرفته است سپری می‌شود. در این بازه زمانی اغلب شاخص‌های اقتصادی روند رو به رشد و پائین‌تری داشته‌اند. یکی از این شاخص‌های رو به رشد افزایش اشتغالزایی و کاهش نرخ بیکاری در بازار کار بوده است. راهبرد هدفمند اشتغالزایی با هدف تصاحب بازار کار خارج از کشور نیز از اهداف این دولت است، نشان به آن نشان که دیگر مثل گذشته نخبگان از کشور بدون هدف خارج نمی‌شوند، بلکه نقشه راهی در این میان ایجاد شده است و بازارهای اقتصادی کشورهای جهان در آینده‌ای نزدیک به محلی برای رونق اقتصاد کشور تبدیل خواهند شد. نشانی آن را می‌توان در همین اعزام ۱۰۰ هزار نیروی کار به کشورهای ارمنستان، قطر، عمان، عراق و سایر کشورهای منطقه مشاهده کرد. دولت سیزدهم حالا با رویکرد تحولی خود در حوزه کار، اعزام نیروی کار را به خارج از کشور هدفمند ساخته و همین امر مانع از مهاجرت نخبگان شده است. اعزام ۱۰۰ هزار نیروی کار به کشور ارمنستان مصداق روشنی در این زمینه است.

به نظر می‌رسد دولت می‌خواهد مانند کشورهای پیشرفته، بخشی از درآمد اقتصادی کشور را از محل حضور نیروی کار در کشورهای دیگر به دست آورد.

شکوفایی رونق اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی را برایشان به همراه دارد. آمریکا، انگلیس، فرانسه و حالا چین نمونه‌های خوبی برای این موضوع هستند. بررسی‌ها نشان می‌دهد یکی از دلایل اصلی عدم توفیق ایران در حوزه اعزام نیروی کار به خارج از کشور، عدم برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری دولت‌ها در این زمینه است. به عبارتی تا پیش از روی کار آمدن دولت سیزدهم روند مهاجرت نیروی کار از کشور بی‌ضابطه و بدون هدف بود و دولت‌ها هیچ اقدامی برای آن انجام نمی‌دادند، به طوری که حالا در جای جای این کره خاکی شاهد تلاش نیروی کار و افتخارات افراد نخبه ایرانی هستیم که به طور مطلق به کام آن کشورها شده است، بدون آنکه کشور از آن نفعی داشته باشد. دولت سیزدهم حالا با رویکرد تحولی خود در حوزه کار، اعزام نیروی کار را به خارج از کشور هدفمند ساخته و همین امر مانع از مهاجرت نخبگان شده است. اعزام ۱۰۰ هزار نیروی کار به کشور ارمنستان مصداق روشنی در این زمینه است.

به نظر می‌رسد دولت می‌خواهد مانند کشورهای پیشرفته، بخشی از درآمد اقتصادی کشور را از محل حضور نیروی کار در کشورهای دیگر به دست آورد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد در سال ۲۰۲۱ ایرانی‌ها در مجموع یک میلیارد و ۳۳۰ میلیون دلار به کشور (خود) ارسال کرده‌اند که این میزان، ایرانی‌ها را با سهم ۰.۱۹ درصدی، در رتبه ۷۴ جهان قرار می‌دهد. این در حالی است که در کشورهایی مثل آمریکا و چین این رقم بیش از ۱۶ هزار میلیارد تومان بوده است.

دلایل ناکارآمدی اعزام نیروی کار به خارج و مهاجرت گسترده
دو دلیل اصلی که باعث شده نیروی کار ایران، ارزان در اختیار کشورهای دیگر قرار بگیرد و عایدی برای کشور نداشته باشد، عدم برنامه‌ریزی برای بازاریابی نیروی کار در جهان و کم‌توجهی به

مهارت‌آموزی بوده است. در کنار این دو شاخص اصلی، عدم توجه به ارائه گواهینامه‌های معتبر بین‌المللی مهارت‌های فنی و حرفه‌ای نیز از دیگر عوامل بوده است. در گذشته نهادهای متعدد افراد نخبه‌ای که به طور غیرضابطه‌مند برای همیشه از ایران مهاجرت می‌کردند، این نیروی کار ساده بود که به کشورهای دیگر مثل ژاپن برای یافتن کار مهاجرت می‌کردند که خود باعث آسیب‌هایی نیز می‌شد.

دولت سیزدهم به منظور افزایش اشتغالزایی و همچنین راهبرد هدفمند اعزام نیروی کار، زیست‌بوم ملی اشتغال را طراحی کرد. براین

آثار مثبت حضور نیروی کار در خارج از مرزها

حضور نیروی کار در بازارهای کار جهانی منجر به ارزآوری، تبادل اطلاعات بازار کار، شناسایی و ایجاد مشاغل جدید، بهره‌مندی از تکنولوژی‌ها و انتقال دانش جدید و به روز جهان به داخل کشورها می‌شود. ضمن اینکه اعزام نیروی کار نباید به گونه‌ای باشد که منجر به مهاجرت بی‌پارگشت نیروی کار و دیده مهاجرت شود، بلکه رعایت ملاحظات سیاسی، امنیتی و اجتماعی در موضوع اعزام نیروی کار امری ضروری است. اعزام نیروی کار از دو طریق نقش حیاتی در اقتصاد ملی ایفا می‌کند: اول آمار بیکاری را کاهش می‌دهد و دوم تولید دریاقتی از نیروی کار اعزامی به خارج، به داخل کشور منتقل می‌شود. آمارهای بانک جهانی نشان می‌دهد رقم سالانه درآمد مازاد ارسانی نیروی کار به کشور خود (به اصطلاح Remittance) در سال ۱۹۸۰ حدود ۲۵.۸ میلیارد دلار بوده که این میزان تا سال ۱۹۹۰ به ۶۴ میلیارد دلار، تا سال ۲۰۰۰ به ۱۲۶.۷ میلیارد دلار و تا سال ۲۰۱۰ به ۴۷۴.۸ میلیارد دلار رسیده، همچنین در سال ۲۰۲۱ این میزان به ۷۰۲ میلیارد دلار رسیده است.

برش

فعالیت ۳۴۰۰ مرکز جوار کارگاهی در کشور

مهارت‌آموزی

از پیش احساس می‌شود، از این رو راه‌اندازی مراکز آموزش جوار و بین کارگاهی و تجهیز کارگاه‌ها به این مراکز در راستای اجرای نهضت ملی مهارت آموزشی، در آشنایی نیروهای کار و فارغ‌التحصیلان با محیط واقعی کسب‌وکار و ارتقای سطح مهارت آنها در ورود به بازار کار اثرگذار است. به گزارش ایسنا، ایجاد و توسعه مراکز آموزش جوار و بین کارگاهی تأثیر بسزایی در ارتقای توان فنی و اشتغال‌پذیری افراد در حوزه‌های مختلف صنعت دارد. این مراکز در کنار صنایع علاوه بر رونق بخش‌های تولید زمینه افزایش سطح مهارت کارگران و شاغلان در واحدهای تولیدی و بنگاه‌های اقتصادی را فراهم می‌کند.

به مراکز که به منظور گسترش آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و تأمین نیروی کار ماهر مورد نیاز صنایع، تأسیس و راه‌اندازی شوند، مراکز آموزش جوار و بین کارگاهی گفته می‌شود. هدف از ایجاد مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای جوار کارگاهی و بین کارگاهی، ارتقای مهارت، کاهش هزینه‌های جانبی تولید، استفاده بهینه از امکانات آموزشی برای شاغلان، صنایع از نیروهای کار و تربیت نیروی کار ماهر و نیمه‌ماهر است. به اعتقاد کارشناسان بازار کار، ایجاد این مراکز در توانمندسازی و به‌روزرسانی سطح مهارت نیروهای کار و بالا بردن بهره‌وری در بنگاه‌ها

اثرگذار است. به زعم آنها با راه‌اندازی مراکز جوار کارگاهی و بین کارگاهی علاوه بر ارتقای مهارت نیروهای کار و کاهش هزینه‌های جانبی تولید، بستری استفاده بهینه از امکانات آموزشی برای شاغلان و تربیت نیروی کار ماهر و نیمه‌ماهر فراهم می‌شود. وی درباره تفاوت مراکز آموزش جوار و بین کارگاهی گفت: مراکز جوار کارگاهی از لحاظ تجهیزات آموزشی، مستقل از جریان خط تولید هستند ولی مراکز جوار بین کارگاهی در بین دو واحد تولیدی، به‌منظور آموزش مهارت‌های شغلی توسط صنایع بزرگ ایجاد می‌شوند. به گفته معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی مراکز آموزش جوار کارگاهی تحت نظارت

عکس: میزان

کارخانه و در قالب استانداردهای مهارت‌آموزشی سازمان فعالیت می‌کنند و تجهیز و راه‌اندازی این مراکز نشان‌دهنده توجه به نیروی کار و اهمیت سرمایه‌های انسانی برای کارفرما دارد. عظیمی با اشاره به اهمیت سرمایه‌گذاری در تربیت نیروی کار ماهر، گسترش مراکز

آموزش جوار کارگاهی را از جمله برنامه‌های مؤثر سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای برشمرد و گفت: گسترش مهارت‌آموزی و مهارت‌افزایی نیروی کار در بنگاه‌ها به عنوان یک سیاست راهبردی از سوی وزارت کار و سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در دستور کار قرار دارد.